

BALUWA YA NKONGO YA PAOLO KWA WAKOLINTO ULONGOZI

Baluwa ya Wakolinto yawandikagwa ni msigilwa Paolo mo mhilimo wa 55 (1:1). Ni ya nkongo mwe zibaluwa zakwe mbili izo chinanazo Paolo ayawandikile mabunga ya wamzumile Kulisito we komzi wa Kolinto. Vyadahika awandikaga ibaluwa ino umo akekala Efeso henati kufanyanya kutalamkila umzi wa Kolinto umo emwe sila akalaila Mekadoniya (16:5-9).

Baluwa ino yalawana na ulosi Paolo ahokele kulaila kwa wazumizi wamwenga ukulanga ntendwa zihiye zikwesimana mwe idibunga dya wamzumile Kulisito, ukuchisanya kusentana na kugonyana. Mzi wa Kolinto wamanyikisaga kwe zimbuli zakwe zo kugonyana, ivo nahavikwehela bunga dya wamzumile Kulisito nawo wakabwilana ne izimbuli izo. Baluwa ya nkongo kwa Wakolinto iviya ichisanya sula imanyikise ya ungi (13).

Vimndani

Paolo awalamsa Wakolinto naho amtogola Chohile kwa chausa chawo (1:1-9).

Ukajika atambalisa ulosi ahokele ukalanga kusentana kwa wazumizi wa bunga dya wamzumile Kulisito wa Kolinto (1:10-4:21).

Ukajika atambalisa mbuli ya ugonyi na kuwagambila chila yumwenga aleke (5-6).

Ukajika alavya malagiso mwe mbuli za lusona,

kuvikila matukulu, mviko mo lumpe na ntunyo za chimuye na uyuko (1-15).

Abindiliza kwa mazwela mazuwa na mbuli za chimntu (16).

¹ Miye Paolo, msigilwa ywa Kulisito Yesu uyo Chohile aungile kwitanga, na mlukolo ywetu Sositeni,

² Chawawandikilani nyuwe bunga dikumzumila Chohile mwiyo komzi wa Kolinto. Nyuwe wadya mlenguswe kwa sila ya kulungana na Kulisito Yesu na mwitangwe ni Chohile mtende wantu wakwe seivyo kwa wose chila hantu hohose wakumvikila Zumbé dyetu Yesu Kulisito uyo Zumbé ywawo na ywetu,

³ Nawaungilani wedi wa Chohile na utondowazi ukulaila kwa Chohile Tati yetu na Zumbé dyetu Yesu Kulisito.

Ujimbiko wa Kulisito

⁴ Namhongeza Chohile ywangu mazuwa yoseni kwachausa chenyu kwaviya mwinkigwa wedi wa Chohile kwa sila ya Kulisito Yesu.

⁵ Kwaviya mlungana na Kulisito mhokela vintu vyose vyedi vilozize mwe umanyi wose na udahi wose wa kulonga,

⁶ kwaviya ulosi mwa Kulisito ukulwa mndani mwenyu,

⁷ naho hamhungukilwe ni ntunyo yoyose iku-laila kwa Muye Ukukile, mkagojesa kwa nkwinakuyuswa kwakwe Zumbé dyetu Yesu Kulisito.

⁸ Uyo nawatogezeni nyuwe kubula ko uhelo, mtende hamwina lema mwe idizuwa idyo dya Zumbé dyetu Yesu Kulisito.

9 Chohile ni mkanuni, uyo awetangeni nyuwe mwingile mwe ndala hamwenga na Mwanawe, Yesu Kulisito Zumbe dyetu.

Bunga dya wazumile wa Kolinto wepagula

10 Walukolo mwa Kulisito, nawailani kwa zina dya Zumbe dyetu Yesu Kulisito, kugamba ivanani nyoseni kwa chila mbuli mkulonga. Msekwepagula, mtende na ulosi umwenga na fanyanyi za chalumwe.

11 Walukolo weyangu, mbuli nigambilwe ni wantu wa kaya ya Kiloye, zalagisa pwilili kugamba mna nkumbizi mgati mwenyu.

12 Ichu hulonga ni chino, kwaviya chila yumwenga alonga, “Miye namtimila Paolo” mtuhu, “Miye namtimila Apolo”, mtuhu, “Miye namtimila Petulo*”, mtuhu, “Miye namtimila Kulisito.”

13 Togola, Kulisito kepanga? Togolani, Paolo nuyo asulumizwe mo msalaba kwachausa chenyu? Hegu togolani, Nambatizwa mtende wanampina wa Paolo?

14 Namhongeza Chohile kugamba simbatize yoyose mna Kilisipo na Gayo.

15 Elo hahali akudaha kulonga kugamba kabatizwa kwa zina dyangu.

16 Heye, naho nabatizaga wantu we kaya ya Sitefana, mna kujinka awo sikufanyanya hegu nabatizaga mntu mtuhu yoyose.

17 Kulisito hanisigile nibatize, mna kuwagam-bila Mbuli Yedi ya Kulisito, naho siyo kwa milosi

---

* 1:12 Petulo nuyo Kefa kwa Chiyunani

ya chimtu, chani nguvu ya file ya Kulisito mo msalaba isekuswa.

Kulisito ni Nguvu na Ubala wa Chohile

¹⁸ Kwaviya ulosi wa file ya Kulisito mo msalaba ni uhezi kwa wadya wakwaga, mna kwa suwe chikuhonywa ni nguvu ya Chohile.

¹⁹ Kwaviya iwandikwa,
“Nanibalange ubala wawo wata ubala,
na umanyi wawo wata umanyi naniulemele.”

²⁰ Uneva nivyo vili, nauza, ekuhi mta ubala? Ekuhi mhinya Sigilizi za Musa? Ekuhi mhiga mbuli ywa mazuwa yano? Togola, Chohile hatendile umanyi wa wantu we isi ni uhezi?

²¹ Kwaviya mwe umanyi wa Chohile, wantu we isi hawakudaha kummanya Chohile kwa sila ya wowo wenye. Mna Chohile kaunga kuwahonya wadya wakumzumila kwa sila ya chiya wata ubala wakuchiwona ni uhezi, uhezi wa udyu ulosi ukulongwa.

²² Wayahudi waunga wawone mpituko, Wagiliki walonda ubala.

²³ Mna suwe, chamlonga Kulisito asulumizwe. Kwa Wayahudi mbuli ino ni nkobadiko, kwa wantu wa isi ntuhu ni uhezi,

²⁴ mna kwa wadya wetangwe, Wayahudi kwa Wagiliki, Kulisito ni nguvu ya Chohile na umanyi wa Chohile.

²⁵ Kwaviya chikuwoneka ni uhezi wa Chohile, chawagila kujinka ubala wa wantu, naho chikuwoneka chisokele kwa Chohile, china nguvu kujinka nguvu ya wantu.

²⁶ Walukolo weyangu, kumbukani umo mwi-tangwe, kugamba, walozize wenyu nahewena

ubala hata kwa fanyanyi za chiuntu, walozize nahewena nguvu hegu wantu wa chizumbe.

²⁷ Mna Chohile kayasagula yadya isi ikuyawona ni uhezi, chani awajele soni wata ubala, naho kayasagula yadya isi ikuyawona yahwa, chani awajele soni wata nguvu.

²⁸ Chohile kayasagula yadya kwa fanyanyi za isi ni mbuli zihwele naho zikubelwa, mbuli izo nahezikuli, chani kwa izo azuse ziya kwa fanyanyi za wantu wakuwona ni mbuli zedi.

²⁹ Chani hasekutenda na mntu yoyose akudaha kweduvya ha meso ya Chohile.

³⁰ Mna Chohile kawalunganyani nyuwe na Kulisito Yesu, naho Chohile kamtenda Kulisito atende umanyi. Kwa sila ya Kulisito chiwoneka wedi kulongozi kwa Chohile na kukombolwa.

³¹ Elo, saviya mawandiko yakukile yakugamba, "Mta kweduvya, eduvye mwe ndima ya Zumbe."

2

Ulosi wa Kulisito asulumizwe

¹ Walukolo weyangu, umo nezaga kwenyu sizile kuwagambila ulosi wa Chohile wefisize kwa milongele ya pwilili, hegu kwa ubala wa chimtu.

² Umo nendaga kwenyu samanyaga chochose mna kumanya Yesu Kulisito, heye, Kulisito yudya atungikwe mo msalaba.

³ Umo nendaga kwenyu mwili wangu nauhwa, naho nazingiza vidala kwa luchenyenta.

⁴ Ulosi wangu na kulonga kwangu sivilavize kwa milosi ya ubala ikutamila, mna kwa ulagiso wa nguvu ikulaila kwa Muye wa Chohile,

⁵ chani kuzumila kwenyu kusekwegamila ubala wa mntu mna kwegamile nguvu ya Chohile.

Umanyi wa Chohile

⁶ Mna suwe chasimwila ubala kwa wadya watogile mwe uzumizi, mna siyo ubala we isi ino, hegu ya vilongozi we isi ino mwe wadya wa kwaga.

⁷ Mna chalonga umanyi wefimize wa Chohile, ubala wefimize Chohile aikaga mo moyo wakwe kudamanya kukongela isi hainati kumbwa, kwachausa cha ukulu wetu.

⁸ Hahali chilongozi hata yumwenga mwe isi ino aimanyize. Kwaviya hegu waimanyize, hawamtungike Zumbe ywa ukulu mo msalaba.

⁹ Mna ni saviya viwandikwe,
“Mbuli ziya ziso haziwonaga hegu gutwi kuziva, mbuli ziya mntu hafanyanyaga mo moyo, mbuli Chohile awaikiye wadya wakumunga.”

¹⁰ Mna Chohile kachigubwila izimbuli izo kwa Muye wakwe. Kwaviya Muye Ukukile azuza chila chintu hata mbuli zimndani vidala mwa Chohile.

¹¹ Kwaviya ni yuhi akudaha kumanya mbuli za mndani za mntu uneva siyo Muye wakwe umntu uyo? Mweivyo, hahana amanyize mbuli za Chohile mna Muye wa Chohile.

¹² Hachihokele muye wa wantu we isi ino mna chihokela Muye ulaile kwa Chohile, chani chimanye mbuli chinkigwe bule du ni Chohile.

¹³ Elo suwe hachikulonga ulosi chihinyigwe kwa umanyi wa chimntu, mna kwa milosi chihinyigwe ni Muye, chahinya chindedi cha chimuye mbuli za chimuye.

¹⁴ Mntu suyo ywa chimuye hakuzumila mbuli za Muye wa Chohile. Mbuli izo kwa mntu ywa mazwela ni uhezi, naho hakudaha kuzimanya kwaviya zamanyika kwa wambizi wa Muye.

¹⁵ Mna mntu mta Muye wa Chohile amanya yoseni, naho yeye hakumanywa ni mntu.

¹⁶ Saviya viwandikwe, “Niyuhi akumanya fanyanyi za Zumbe? Niyuhi akudaha kumtenda amanye?” Mna suwe china fanyanyi za Kulisito.

3

Wandima wa Chohile

¹ Walukolo weyangu, miye sidahile kulonga na nyuwe saviya na wantu wata Muye wa Chohile, mna nalonga na nyuwe wantu we isi ino, saviya wana wachembe mwe kumzumila Kulisito.

² Siwanywesani mele, siwalisizeni nkande itogile, kwaviya nahamnati kuidaha. Hata vino haluse hamkuidaha,

³ kwaviya nyuwe mchei mwekala mwe isi. Un-eva wantu mchei na finju na nkumbizi mwenyu, vino havikulagisa kugamba mwi wantu wa chimwili, mkwikala mwe viya isi ikunga?

⁴ Kwaviya mntu yumwenga akagamba, “Miye namtimila Paolo”, mtuhu agamba, “Miye namtimila Apolo”, togolani, iyo haikulagisa kugamba mwekala saviya wantu we isi ino?

⁵ Elo, Apolo ni yuhi? Na Paolo ni yuhi? Suwe chiwandima chiwalekileni mzumile. Chila

yumwenga ywetu adamanya ndima saviya enkigwe ni Zumbe.

⁶ Miye nahandaga mbeyu, Apolo kaijeila mazi, mna aitendile ihote niyo yakula ni Chohile.

⁷ Elo, akuihanda suyo chintu, hegu akuijeila mazi, mna ichintu ni Chohile akuileka ihote na kukula.

⁸ Yudya ahandile na yudya ajeile mazi wose ni wamwe, Chohile namtunye chila yumwenga kuligana na viya adamanye mwenye.

⁹ Kwaviya suwe chiwandima wa Chohile, chikudamanya ndima hamwenga, nyuwe mwinkonde yakwe mwizengo dya Chohile.

¹⁰ Kwa wedi wa Chohile anihokele, sihuda saviya mzesi mta ubala, nasizenga msingi udya mlanga mwakwe mntu mtuhu azenga. Mna chila mntu asinyise ivyo akuzenga mlanga mwakwe.

¹¹ Kwaviya hahali mntu akudaha kuzenga msingi mtuhu akaleka udya uzengigwe kale, kugamba, Yesu Kulisito.

¹² Uneva mntu yoyose mo msingi uwo azenga kwa zahabu, hegu hela hegu mayuwe ya yombe kulu hegu miti hegu mani hegu nyasi,

¹³ ndima yakwe nailagiswe viya ili, kwaviya Msi naulangaze. Naigubulwe mwe moto, umoto nawo nauhime wedi wa chila ndima ya mntu.

¹⁴ Uneva ndima ya mntu yoyose azengile mo msingi uwo niyo yatoga mo moto, umzesi uyo natunywe.

¹⁵ Uneva ndima iyo inasila moto, natende kaza ntunyo yakwe, mna uyo mwenye nahonywe, saviya ahonyigwe mwe nkondo yo moto.

¹⁶ Togolani, hammanyize kugamba nyuwe mwi

nyumba ya kumvikila Chohile, naho kugamba Muye wa Chohile wekala mndani mwenyu?

¹⁷ Elo, uneva mntu anabalanga nyumba ya kumvikila Chohile, Chohile nambalange, kwaviya nyumba ya kumvikila Chohile ikuka, naho nyuwe mwi nyumba iyo ya kumvikila Chohile.

¹⁸ Msekwedanta! Mntu yoyose mgati mwenyu akwewona ni mta umanyi mwe isi, viwagila atende hezi chani atende na umanyi wa chindedi.

¹⁹ Kwaviya, umanyi wa wantu we isi ni uhezi kulongozi kwa Chohile. Saviya viwandikwe, “Chohile awagwiza wata umanyi mo ubala wawo.”

²⁰ Naho, “Zumbe kamanya kugamba fanyanyi za wata umanyi sicho chintu.”

²¹ Elo, mntu asekweduvila wantu. Kwaviya chila chintu ni chenyu,

²² Paolo hegu Apolo hegu Kefa, isi hegu ujima hegu file, viya viyaho haluse hegu viya navize, vyoseni ni vyenyu.

²³ Mna nyuwe mwi wantu wa Kulisito, Kulisito naye ni ywa Chohile.

4

Wasigilwa wa Kulisito

¹ Mntu achiwone suwe kugamba chiwandima wa Kulisito, naho wachimaila wa mbuli zefisize za Chohile.

² Aho ikungwa mwa wachimaila ni kutenda wakanuni.

³ Mna kwangu miye ni mbuli ndodo vidala kukantilwa ni nyuwe, mna kwa kukantilwa kwa vitala vya wantu, hegu kwekantila mwenye.

⁴ Moyo wangu haukunilongela kwa mbuli yoyose, mna iyo haikulagisa kugamba sina cha kulahwa. Zumbe nuyo akunikantila.

⁵ Elo, msekukantila mbuli chipindi chakwe hachinati kubula aho akwizila Zumbe. Uyo na alangazize yefisize mwe chiza, na kulaviza kweise mbuli za myoyo. Aho naho chila mntu akunga ahokele ntogozi yakwe kulaila kwa Chohile.

⁶ Walukolo, sidamanya mbuli zino kwangu mwenye na Apolo kwachausa chenyu, chani kwa mliganyo wetu mhine ulosi wagaze, "Kaulisani yawandikwe." Chani mntu yoyose asekwemwefenyeza mntu yumwenga na kumbela mtuhu.

⁷ Niyuhi akutendile mkulu kujinka mtuhu? Una chihi hwihokele? Mna uneva hegu kuhokela, ni mbwani ukweduvya saviya kugamba huhokele?

⁸ Mwigutakale! Mtendakale wagoli! Mtenda Mazumbe suwe hechimuli! Nivyedi, mwatendile maseuta, chani suwe naswi chitende maseuta hamwenga na nyuwe.

⁹ Nafanyanya kugamba Chohile kachitenda suwe wasigilwa wantu wa kuzigila, saviya wantu wakantilwe file, kwaviya chitenda chintu cha kwehelwa mwe isi njima, kwa wandima wa kwembingu na wantu.

¹⁰ Suwe chiwahezi kwachausa cha Kulisito, mna nyuwe mna ubala mwa Kulisito! Suwe

chiwahwele, mna nyuwe mna nguvu. Nyuwe mwatunywa, mna suwe chabelwa.

¹¹ Hata vino haluse, suwe china sala na nchilu, hachina cha kuvala, chatoigwa maihi, naho hachina hekwikala.

¹² Naho changadikisa na kudamanya ndima kwa mikono yetu wenye. Chikahulutwa, chajimbika, chika sulumizwa, chajjimiza,

¹³ chikaligitwa, चाहितुला व्येदि. Chitendwa saviya uzavu we isi, kwa chila mntu suwe chi ntaka.

¹⁴ Sikuwandika mbuli zino chani niwajeleni soni, mna kuwafunda saviya wanangu hunga.

¹⁵ Kwaviya hata hegu mna magana mlongo ya welesi mwa Kulisito, hamna watate walozize. Kwaviya miye nuyo niwelekeni mwa Kulisito Yesu kwa sila ya Mbuli Yedi ya Kulisito.

¹⁶ Ivyo, nawalombezesani mnitimile viya hudamanya.

¹⁷ Ivyo simsigila Timoseo kwenyu, akwinda mwanangu mkanuni hunga mwa kulungana na Kulisito, akuzumilika mwa Zumbe. Nawakumbuseni sila hutimila mwe kulungana na Yesu, sila huhinya chila hantu mwa chila mabunga ya wamzumile Chohile.

¹⁸ Wamwenga wenyu weduvya saviya kugamba sikwiza kwenyu.

¹⁹ Mna, nanisunguze kwiza kwenyu umo Zumbe akaunga, naho miye nami nanibunkule, siyo chiya du wakudaha kulonga awo wakweduvya, mna hata chiya wakudaha kudamanya.

²⁰ Kwaviya uzumbe wa Chohile suwo ulosi, mna ni nguvu.

²¹ Elo mwaunga vihi? Nize kwenyu na nkome, hegu na Muye umemile ungi na kuhola?

5

Ntendwa zihiye mwa Wakulisito wa Kolinto

¹ Kuna milosi ikuzumilika kugamba kuna uchilanga naho uchilanga wihiye haunati kutendeka hata mwa hewemmanyize Chohile. Sivigambilwa kugamba mgosi amgonya mkaza ise!

² Naho mwefenya vivihi? Navitenda vyedi mwingile chinyulu, mntu uyo naye adamanye imbuli iyo abalazwe mwenyu.

³ Ichindedi, hata hegu uneva kwa mwili ni hale na nyuwe, mna mo moyo nihamwenga na nyuwe, simkantila kale uyo adamanye imbuli iyo ya soni saviya niyaho.

⁴ Umo mkadugana hamwenga kwa zina dya Zumbe Yesu, nami hatenda hamwenga na nyuwe Chimuye kwa nguvu za Zumbe dyetu Yesu,

⁵ mwinkizeni mntu yuno kwa Shetani chani umwili wakwe ubalangwe, chani myuye wakwe udahe kuhonywa mwe dizuwa dya Zumbe akwizila kukantila wantu.

⁶ Kweduvya kwenyu suko kwedi! Togolani, hamvimanyize kugamba hamila chidogo yagwadusa tonge jima?

⁷ Elo, kwesunteni, mkailavye idya ihamila ya kale ya masa, chani mtende tonge hya hedijeligwe hamila, saviya ichindedi nimanyize mwili. Kwaviya, Kulisito, mwana ngoto ywetu ywa Pasaka, kalavigwa kale mviko.

⁸ Ivyo, chidamanyeni ngasu ya Pasaka, siyo ya mgate ujeligwe hamila ya kale ya masa na wavu, mna kwa mgate hewijeligwe hamila, mgate wa utana na chindedi.

⁹ Nawawandikilaga mwe baluwa yangu ntuhu kugamba msekutenda hamwenga na wajenda uyaga.

¹⁰ Sikugamba msekutenda hamwenga vitendese na wajenda uyaga we isi ino wantu hewemanyize Chohile, hegu wata kunga vya weyawe, hegu wabunyanya hegu wavikila matukulu. Hegu na nivyo naviwaunga mwisame isi.

¹¹ Mna nawawandikilani kugamba, msekutenda hamwenga na mlukolo akwegamba mkulisito kuno ni mjenda uyaga, hegu mta kunga vya weyawe hegu mtakuvikila matukulu hegu mtakuhuluta hegu mkozi hegu mbunyanya. Mntu sauyo msekujeza hata kudya naye.

¹² Togolani, ni mbuli yangu kuwakantila wantu wekuse? Awo Chohile nawakantile. Mna nyuwe hamkungwa kuwakantila wadya wemgati mwenyu wenye.

¹³ Chohile nakantile wadya wekuse. “Mwingaseni mntu mwavu mwenyu.”

6

Vitala mwe Wakulisito

¹ Uneva mntu ywa kwenyu kalemana na mkulisito mnyawe mwatenda vivihi kumlaha mzumizi mnyawe mwechitala cha wantu hewena kuvika, mkaleka kumlaha kwa wantu wa Chohile?

² Hegu hamvimanyize kugamba wantu wakukile nawawakantile wantu we isi? Hegu nivyo, isi naikantilwe ni nyuwe, togolani! Hamkuwagila kukantila mbuli ndodo?

³ Hamvimanyize kugamba nachiwakantile wandima wa kwembingu? Uneva hegu imbuli ino, sikugamba chikantilise mbuli za mazuwa yano?

⁴ Ivyo, uneva mkatenda na nkumbizi mwe mbuli za mazwela, togolani, mwawatenda walamuzi wantu awo hewekusinya bunga dya wamzumile Chohile?

⁵ Nalonga ayo chani niwajele soni! Togola, hahana hata yumwenga mwenyu mta ubala wa kulamula nkumbizi mwe bunga dya wamzumile Chohile?

⁶ Mna mwalahana, mlukolo na mlukolo naho walamuzi nawo hawezumile.

⁷ Ichindedi uko kulahana wenye yalagisa kugamba mdundugisa! Havyatendile vyedi mbunyanywe? Havyatendile vyedi mnkonywe vyenyu?

⁸ Mna, kuhigana na ivyo, nyuwe wenye mwankonya wantu na kuwahoka vyawo, naho, ayo mwawatendela walukolo wenyu!

⁹ Hegu, hamvimanyize kugamba wantu wavu hawengile mo uzumbe wa Chohile? Msekwedanta! Sawo wajenda uyaga hegu wavikila matukulu hegu wajenda na wantu wa wenye hegu wadyamapulu hegu wagosi hegu wavyele wakwesigina,

¹⁰ hegu wabavi hegu wabafu hegu wakozi hegu walulimi hegu wapolaganyi, awo wose

hawengile mo uzumbe wa Chohile.

¹¹ Wamwenga mgati mwenyu wendaga seivyo wowo. Mna mlenguswa kulaila mwe masa, mtendwa wedi kulongozi kwa Chohile kwa zina dya Zumbe Yesu Kulisito na kwa Muye wa Chohile ywetu.

Jesezani mili yenyu kwa kumtunya Chohile

¹² Mntu adaha kulonga, “Chila chintu kwangu miye chaligana naviya sigilizi ikunga.” Heye, mna siyo chila chintu ni chedi kwako. Nadaha kugamba chila chintu chaligana na sigilizi kwangu mna sikunga kulongozwa ni chochose.

¹³ Yumwenga adaha kulonga, “Nkande ni ya nda, na nda nayo ni ya nkande.” Ni chindedi, mna Chohile nabalange vyose vidi. Mwili suwo wa uchilanga, mna kumsankanila Zumbe, Zumbe naye ni kwachausa cha mwili.

¹⁴ Ivyo, Chohile amuuyuse Zumbe nachuyuse naswi kwa nguvu yakwe.

¹⁵ Togolani! Hamvimanyize kugamba mili yenyu ni vitago vya mwili wa Kulisito? Ivyo niviguhe vitago vya Kulisito nakuvitenda vitago vya mchilanga? Havikudahika!

¹⁶ Hegu hamvimanyize kugamba akulungana na mchilanga atenda mwili umwenga naye? Saviya viwandikwe, “Waidi awo nawatende mwili umwenga.”

¹⁷ Mna elungile na Zumbe ni muye umwenga naye.

¹⁸ Enegani uchilaga. Masa yose yadamanywa kuse ko mwili mna mchilanga adamanya masa mo mwili wakwe mwenye.

¹⁹ Hegu hamvimanyize kugamba mili yenyu ikala saviya nyumba nkulu ya kumvikila Chohile ya Muye Ukukile emndani mwenyu, uyo mumhokele kwa Chohile? Nyuwe hamwi ugoli wenyu wenye.

²⁰ Kawagulani kwa yombe kulu. Ivyo, mtunyeneni Chohile kwe mili yenyu.

7

Mbuli za nyinka

¹ Haluse kwa mbuli ziya muwandike. Ni vyedi uneva mgosi hanasoile.

² Mna kwachausa cha uchilanga, chila mgosi atende na mkaziwe mwenye, na chila mvyele atende na mgosiwe mwenye.

³ Mgosi ajende na mkaziwe umo mvyele akaunga, mvyele naye ajende na mgosiwe umo mgosi akaunga.

⁴ Mvyele hana udahi mo mwili wakwe mwenye, mna mta udahi mo mwili wakwe ni mgosiwe, mweivyo mgosi hana udahi no mwili wakwe, mna mta udahi mo mwili wakwe ni mkaziwe.

⁵ Msekunyimana, mna hegu uneva mwivana kudamanya ivyo kwa chipindi chidodo, chani mumlombeze Chohile ni vitana, mkaheza muwiyane vituhu, chani Shetani anasekuwajeza kwa kwedunduga mili yenyu.

⁶ Sikulonga ayo kugamba ni malagiso, mna ni fanyanyi.

⁷ Nasunga wantu wose watende saviya miye ivyo nili, mna chila yumwenga ana ntunyo

yakwe enkigwe ni Chohile, yuno vino mtuhu vino.

⁸ Mna nawagambila wadya wagane na wabanikilwe ni wagosi, nivyedi wekale wagane.

⁹ Mna uneva hegu hawakudaha kwechinda, nivyedi wasolane ukaleka kumelamate.

¹⁰ Mna wadya wasolane kale nawenka mwiko uno, aho elo suyo miye, mna ni Zumbe, mvyele asekwasa na mgosiwe,

¹¹ mna uneva akasana naye, asekwahigwa, hegu wevanywe na mgosiwe. Mgosi naye asekwasa mkaziwe.

¹² Kwa watuhu nawagambila, ni miye mwenye suyo Zumbe, uneva mgosi Mlukolo ekala na mvyele suyo mlukolo naho mvyele uyo azumila kwikala naye, asekwasa.

¹³ Mvyele naye akwikala na mgosi hekuzumila, mna mgosi uyo azumila kwikala naye, asekwasa mgosi uyo.

¹⁴ Kwaviya mgosi hekuzumila alenguswa kwa sila ya kulungana kwakwe na mkaziwe, naho mvyele naye hekuzumila alenguswa kwa sila ya mgosiwe. Hegu nendile sivyo ivyo, wana wenyu hawatendile wedi kwa Chohile.

¹⁵ Mna uneva yudya hezumile aunga kumwasa mnyawe azumile ni vyedi, namwase du. Aho uyo mkulisito mgosi hegu mvyele, natende kamkombola. Kwaviya Chohile kawetangani mwikale mpeho.

¹⁶ Wamanya vivihi weye mvyele mlukolo hegu hodahe kuhonya mgosiwo? Hegu weye mgosi mkulisito, wamanya vivihi hegu nomhonye mkaziwo?

Ikala saviya witangwe ni Chohile

¹⁷ Mna chila yumwenga ekale saviya adahizwe ni Zumbe, viya aungigwe ni Chohile adamanye. Uno ni mwiko huhinya mwe bunga dya wamzumile Chohile.

¹⁸ Uneva mntu ajeligwe ngasu kazumila witango wa Chohile, asekwetenda kugamba hajeligwe ngasu. Uneva mntu hejeligwe ngasu azumila witango wa Chohile, asekujelwa ngasu.

¹⁹ Kujelwa ngasu hegu kuleka kujelwangu sicho chintu, imbuli ni kutoza miko ya Chohile.

²⁰ Chila yumwenga asigale saviya endile umo henati kuzumila witango wa Chohile.

²¹ Umo Chohile akwitange na wi mtumwa? Usekwesinya, mna uneva hegu unenkwa luhenyolwa kulekelwa, ludamanyize ndima.

²² Kwaviya etangwe kutenda ywa Zumbe emtumwa, mntu uyo ni mlekelwa ywa Zumbe. Mweivyo etangwe kuno ni mlekelwa, ni mtumwa ywa Kulisito.

²³ Mgulwa kwa yombe, kwaivyo msekutenda naho watumwa wa wantu.

²⁴ Walukolo weyangu, chila yumwenga ywenyu na asigale kwikala na Chohile saviya endaga chipindi aketangwa.

Mbuli za hewesoligwe na wabanikilwe ni wagozi

²⁵ Haluse, vikulanga wantu hewenatikusolana, sina lagiso dikulaila kwa Zumbe, mna nalonga viya huwona miye yudya kwa mbazi zakwe Zumbe nitende mkanuni.

²⁶ Elo, koudala wiyaho, nafanyanya kugamba ni vyedi mntu ekale saviya eli.

²⁷ Togola, kusola? Elo, usekunga kwasana na mkaziwo. Weye husoile? Usekusola.

²⁸ Mna uneva unasola, hotende kukola masa, naho mndele hesoligwe anasolwa, hatende kakola masa. Mna wakunga wasolane nawadugane na masulumizo ye isi, mna miye nahaunga nyuwe msekudugana nayo.

²⁹ Mna walukolo, nagamba vino, chipindi chisi-gale ni chijihi. Naho kukongela haluse wadya wasoile wekale saviya hawasoile,

³⁰ wata kwila watende saviya hawakwila, na welelwe watende saviya haweelwe, wakugula watende saviya hawana chintu,

³¹ wadya wakwevinya na mbuli ze isi ino watende saviya hawana mbuli nazo vitendese. Saviya chimanyize isi ino yajinka.

³² Mna nahaunga nyuwe msekutenda na nkama. Mntu hesoile evinye na ndima ya Zumbe, ivyo namwelele Zumbe.

³³ Mna mgosi asoile evinya na mbuli ze isi ivyo na mwelele mkaziwe,

³⁴ naho vyesima. Mvyele hesoligwe hegu chigoli evinya na mbuli za Zumbe chani atende mkuka wo mwili na muye mwa Zumbe. Mna mvyele asoligwe evinya na mbuli ze isi ino ivyo na mwelele mgosiwe.

³⁵ Nawagambilani yano kwaviya naunga niwambizeni. Sikunga kuwachinda, mna nawaungani mdamanye viya vikuwagila naho vikungwa, mdamanye ndima ya Zumbe kwa moyo umwenga.

³⁶ Mwe waidi wevane kusolana, uneva mntu awona kugamba hakumtendela chigoli chakwe

vyedi hegu hana msoile, naho adunduga kuhuma tama zakwe, na adamanye viya akunga. Hakukola masa, waleke wasolane.

³⁷ Mna uneva uyo mgosi akaunga mwenye mo moyo wakwe asekusola naho hegu adaha kuzihuda tama zakwe na viya vyo kudamanya, ivyo, kulamula adamanya vyedi vidala hanamsoile uyo chigoli.

³⁸ Elo, mntu akusola chigoli adamanya vyedi, mna hekunga kusola adama vyedi vitendese.

³⁹ Mvyele msolwa kavugailwa ni mgosiwe umo mgosi uyo emjima, mna mgosi anabanika, mvyele uyo kalekeilwa, adaha kusolwa ni mgosi yoyose akunga mwa Zumbe uyodu.

⁴⁰ Mna, viya huwona miye, nanivyedi uneva ekale iviya eli. Ivyo nivyo huwona miye. Nafanyanya kugamba miye nina Muye wa Chohile.

8

Nkande Zilavigwe kwe Matukulu

¹ Haluse chikaule mwe nyama zivikilwe matukulu. Suwe chose chimanya kugamba, “Suwe chose china umanyi”, umanyi uwo watawenda wantu wefenye, mna ungi wazenga.

² Akufanyanya kugamba kamanya chintu, chindedi hamanyize chochose saviya vimligane amanye.

³ Mna akumunga Chohile, kamanywa ni Chohile.

⁴ Elo, kwa mbuli za kudya nkande zivikilwe matukulu, chivimanya kugamba tukulu sicho

chintu mwe isi, chivimanya kugamba Chohile ni yumwenga du.

⁵ Hatahegu vintu vikwitangwa “milungu”, mwe isi hegu kwembingu, hata hegu weyuko “milungu” na “mazumbe” walozize,

⁶ mna, kwetu suwe Chohile ni yumwenga du, Tate, Muumbi ywa vyose, uyo kwachausa chakwe suwe chiyuko, naho eyuko Zumbe yumwenga du, Yesu Kulisito, yudya kwa sila yakwe vintu vyose vyumbwa, na suwe chekala kwa sila yakwe.

⁷ Mna suyo chila mntu ana umanyi uno. Kwa viya kuna wantu watuhu wazwele kale diya iditukulu, wantu awo kubula vino haluse umo wakadya nkande wazifanyanya zichei saviya nkande zivikilwe matukulu. Kwaviya fanyanyi zawo za kumanya dyedi na dihiye zihwa, wataenda hawalenguswe.

⁸ Mna nkande haikudaha kuchisogeza hajihi na Chohile. Chikaleka kuidya hachi kuhungukilwa ni chintu, chikadya hachi kujenyezwa chintu.

⁹ Mna, msinyise, kuno kulekelwa kwenyu kuse kuwatenda wazumizi wahwele wakole masa.

¹⁰ Kwaviya, mntu yudya udahi wakwe wo kumanya dyedi na dihiye mo moyo wakwe uhwele, akakuwona weye mta umanyi wadya nkande izo mndani mwe nyumba yo kuvikila matukulu, togola, hengilwe nitama ya kudya nkande zivikilwe matukulu?

¹¹ Elo, mlukolo ywako yudya ahwele, Kulisito abanikaga kwachausa chakwe, nage kwachausa cho umanyi wako.

¹² Uneva mnawahosa walukolo wenyu, na kulumiza umanyi wawo wa kumanya dyedi na dihiye uhwele, namtende mumkola masa Kulisito.

¹³ Kwaivyo, uneva nkande yawengiza mwe masa walukolo weyangu, sanidye nyama ng'o, ninase kumkoza masa mlukolo mnyangu.

9

Ndimaz za Msigilwa

¹ Togola miye suyo mntu alekelwe? Miye suyo msigilwa? Samwonaga Yesu Zumbe dyetu? Nyuwe hamlawane na ndima yangu kwachausa cha Zumbe?

² Hata hegu wantu watuhu hawakunizumila kugamba miye ni msigilwa, nyuwe mwanizumila kugamba ni msigilwa. Nyuwe mwi chilagiso chikulagisa kugamba miye ni msigilwa, kwachausa cha kulungana kwenyu na Zumbe.

³ Wantu wakunilaha, negombela vino,

⁴ Togola, hachina udahi wa kudya na kunywa?

⁵ Togola, hachina udahi wa kutamba hamwenga na mvyele mkulisito saviya wakudamanya wasigilwa watuhu, walumbuze Zumbe na Kefa?

⁶ Hegu ni miye du na Banaba chikungwa kudamanya ndima vikuleka chikekala?

⁷ Ni mnkondo yuhi akulihila undima wakwe mwe nkondo? Ni mlimi yuhi hekudya matunda ye miti yakwe ye mizabibu? Ni mdimi yuhi hekunywa mele ye difyo dyakwe akudima?

⁸ Sikwechinda mwenye mwe mbuli zino za chimtu, kwaviya Sigilizi ya Musa haikulonga ivyo?

⁹ Iwandikwa mwe Sigilizi ya Musa, “Usekuijela fuwo njeku ukujeseza kuhulula maiso.” Haluse, nivyo kugamba Chohile asinya mbuli za njeku?

¹⁰ Hegu, nendile hakuchifanyanya suwe aka-longa ivyo? Heye, yano nayawandikwa kwa chausa chetu suwe, kwaviya yudya akulima na yudya akuhulula, wose waidi wana wedi wa kutenda na msuhi wa kuhokela ulozo.

¹¹ Uneva hegu suwe chihanda mbeyu ya chimuye mgati mwenyu, togola, ni mbuli nkulu chikasuma vintu vyetu chikunga kulaila kwenyu?

¹² Uneva watuhu wana udahi wa kuhokela vintu saivyo kulaila kwenyu, ivyo, suwe hachina udahi utendese kujinka awo?

Mna, suwe hachijesize udahi uwo. Vyesimane na ivyo, suwe chijijimiza chila chintu chani chinase kuichinda Mbuli yedi ya Kulisito.

¹³ Hamvimanyize kugamba, wakudamanya ndima mwe Nyumba nkulu ya Chohile nkande yawo waipatila mwe Nyumba nkulu ya Chohile, naho kugamba wakulaviza ntambiko mwe nchanja wahokela mwe viya wakulavya?

¹⁴ Mwe ivyo, Zumbe kasigila kugamba wadya wakulonga Mbuli yedi ya Kulisito wasinye mwe kupata viya vikuleka wakatenda na ujima.

¹⁵ Mna, miye sijeseze udahi wowose uwo. Naho sikuwandika nepatile udahi uwo, kwangu miye ni vyedi nibanike ukaleka kumtenda yoyose awone kugamba netunya vyabule.

16 Hegu nailonga Mbuli yedi ya Kulisito, iyo siyo mbuli ya kwefenyeza, iyo ni mbuli hungwa nidamanye. Naho, nkondo ni yangu hegu sinailongile Mbuli yedi ya Kulisito!

17 Hegu nahadamanya indima ino mweviya hunga mwenye, nanina msuhi wa maliho, mna naidamanya ndima hungwa, kwaviya Chohile kaninka indima ino niijese.

18 Elo Maliho yangu ni yahi? Maliho yangu ni kuilonga Mbuli yedi ya Kulisito bule, kuleka kunga udahi ukununga kwa kuilonga.

19 Miye suyo mtumwa ywa mntu yoyose, mna setenda mtumwa ywa chila yumwenga chani nimpatile Kulisito wantu walozize vikudahika.

20 Umo nendile hadamanya ndima kwa Wayahudi nasikala saviya Myahudi chani niwapate Wayahudi, hata hegu miye sikutongela Sigilizi ya Musa, mna chani niwapate awo wakutongela Sigilizi iyo, hatenda mwawo, nekala kutongela Isigilizi iyo.

21 Kwa wadya hewena Sigilizi, nekala saviya wowo, saviya sina Sigilizi, chani niwapate hewena Sigilizi. Kuno suko kugamba miye sikutongela Sigilizi ya Chohile, kwaviya natongela Sigilizi za Kulisito.

22 Mwe wahwele nekala saviya ahwele, chani niwapate awo wahwele. Setenda chila chintu mwa wantu wose chani wahonywe awamwenga kwa chila sila.

23 Nadamanya yano yose kwachausa cha Mbuli yedi ya Kulisito, chani nidahe kutendeka hamwenga na watuhu mwe ujimbiko wakwe.

²⁴ Hegu, hamvimanyize kugamba hantu he kugulukila woseni wakuguluka waguluka, mna ni yumwenga du akuhokela ntunyo? Gulukani mweviya vikuleka mkahokela ntunyo.

²⁵ Chila wakugombela ntunyo mwe mis-
ezigo watozesa mazwela na kwivisa mwe yose,
chani wahokele ntunyo ikubanika, mna suwe
chadamanya ivyo chani chihokele chilemba
hechikubanika.

²⁶ Ivyo nivyo vikuleka huguluka hatenda na
niya ya kuhuda, nivyo vikuleka nikale saviya
mtowana ngumi, akudula ngumi zakwe mwe
hewa.

²⁷ Nasulumiza umwili wangu na kuuvinya,
mwenye ninase kulemelwa haheza kuwagam-
bila watuhu.

10

Kanyo mwe matukulu

¹ Walukolo weyangu, naunga mkumbuke
kugamba wababa zetu wose wendaga hasi mwe
dingu, nawo woseni wajinkaga mpeho mgati
mwe bahali.

² Wose wabatizagwa watende wa Musa mwe
dingu na mwe bahali.

³ Woseni wadya inkande idya ye chimuye.

⁴ Wanywa ichiya cho chokunywa che chimuye.
Kwaviya wanywaga kulaila mo luwe ludya
lwe chimuye lwendaga lukawatimila, luwe ulu
lwendaga ni Kulisito mwenye.

⁵ Mna hata ivyo ludongo lwawo hawamuwag-
ilaga Chohile, vimba vyawo vya zagalaga mo
luwala.

⁶ Haluse, mbuli zose izo ni mliganyo kwetu, zachifunda suwe chisekunga vintu vihiye, saviya wadamanyaga.

⁷ Mse kuvikila matukulu saviya wamwe wawo wendaga. Saviya vyawandikagwa, “Wantu nawekala hasi wakadya na kunywa, niyo wachimala wavina.”

⁸ Chisekutenda wachilanga saviya wamwenga wawo wadamanyaga, niyo mwe zuwa dimwenga wantu milongo midi na watatu elufu wabanika.

⁹ Chise kumjeza Zumbe, saviya watuhu wawo wamjezaga, niyo wakomwa ni nyoka.

¹⁰ Chise kufuzuma, saviya awamwenga wawo watendaga niyo wasila kukomwa ni mindima ywa kwembingu ywa File!

¹¹ Vyoseni vino vyalailaga kwawo ni miliganyo kwa watuhu, naho vyawandikagwa ni mwiko kwetu. Kwaviya chekala mwe chipindi cha udumo chihajihi.

¹² Wadya wakwefanyanya wachimala wasinyise wanasekugwa.

¹³ Majezo mwapataga yendaga mazwela kwa wantu. Mna Chohile ni mkanuni, hawalekeleleni mjezwe kujinkiliza udahi wenyu, mna umo mkajezwa nawenkeni nguvu ya kujijimiza, na kuwenkani sila ya kufoseza.

¹⁴ Elo, walukolo weyangu, mse kuvikila matukulu.

¹⁵ Nalonga na nyuwe, wamanyi, lamulani wenye yano hulonga.

¹⁶ Chikombe chikunywela mwe nkande ya Zumbe naho chikumjimbika Chohile, umo chikachinywela, chasangila sakame ya Kulisito.

No umgate chikubesula, umo chikaudya, ni ndala no mwili wa Kulisito.

¹⁷ Kwaviya mgate ni umwenga, suwe chi ludongo, chi mwili umwenga, kwaviya suwe choseni chasangila mgate uwo.

¹⁸ Kaulani wantu wa Izulaeli, wadya wakudya ntambiko walungana naiyo inchanja yo kulaviza ntambiko.

¹⁹ Elo, nigeze? Kugamba ntambiko ivikilwe tukulu ni chintu? Hegu tukulu ni chintu?

²⁰ Bule! Icho hulonga ni kugamba ntambiko wakulavya wantu hewammanyize Chohile wawalaviza mpepo, siyo Chohile. Sikunga nyuwe msangilane na mpepo.

²¹ Hamkudaha kunywela chikomba cha Zumbe naho chikombe cha mpepo, hamkudaha kwelunga kudya mwe meza ya Zumbe naho mwe meza ya mpepo.

²² Hegu, chaunga chimtende Zumbe atende na finju? Mwafanyanya china nguvu zitendese kumjinka uyo?

²³ Vintu vyose vyazumilwa, mna siyo vyose vikuwagila. Vintu vyose vyazumilwa mna siyo vyose vikuzenga.

²⁴ Mntu asekwesinya mwenye, mna asinye na weyawe.

²⁵ Dyani chochose chiya chikutagwa kwedigwilo mkaleka kuzauza na kutenda na nkama mwe myoyo yenyu,

²⁶ kwaviya mawandiko yagamba, "Isi na vyoseni viyumo ni ugoli wa Zumbe."

²⁷ Uneva mntu hezumile akawagonekani mwe nkande niyo mwazumila, dyani vyose

nawenkeni lekani kuzauza mwe myoyo yenyu.

²⁸ Mna mntu akawagambani, “Nkande ino ivikilwa matukulu,” msekudya, kwachausa cha uyo awagambile na kwachausa cha nkama mwe myoyo.

²⁹ Nagamba, siyo kwachausa cha vimwe myoyo yenyu, mna mwe viya vimwe myoyo ya watuhu.

“Nivyedi,” mntu adaha kuza, “Nimbwani ni kantilwe mwe moyo wa mntu mtuhu?”

³⁰ Uneva miye hajeseza nkande yangu kwa kumhongeza Chohile, nimbwani huhulutwa mwe nkande huhongezeza?”

³¹ Elo, chochose mkudamanya chitende ni kudya hegu kunywa, damanyani vyose kwachausa cha ukulu wa Chohile.

³² Msekutenda nkwazo kwa Wayahudi hegu kwa Wagiliki hegu kwa bunga dya wamzumile Chohile.

³³ Tendani saviya miye, najeza kuwawagiza wantu wose kwa chila sila, haleka kulonda wedi wangu mwenye mna wedi wa wose, chani wambulwe.

11

¹ Nitimilani miye saviya humtimila Kulisito.

Kugubika umtwi mwe kuvika

² Nawatogolani kwaviya mwanikumbuka naho mwatoza mahinyo niwenkileni.

³ Haluse nawaunga mmanyeye kugamba Kulisito ni mtwi wa chila mgosi, naye mgosi ni mtwi wa mkaziwe, naye Chohile ni mtwi wa Kulisito.

⁴ Ivyo, mgosi akumlombeza Chohile hegu akulonga ulosi kulaila kwa Chohile kuno kegubika umtwi wakwe, uyo ambela Kulisito.

⁵ Mvyele naye akumlombeza Chohile hegu kulonga ulosi wa Chohile mo lumpe kuno hegubike umntwi wakwe, ambela mgosiwe. Akudamanya ivyo ni saviya mvyele amogile mtwi wakwe chani ajelwe soni.*

⁶ Mvyele hekugubika umtwi wakwe, nanivyedi amonywe izifili. Mna kwaviya ni soni kwa mvyele kumonywa izifili zakwe hegu kumonywa, nanivyedi akagubika umtwi wakwe.

⁷ Sivyo vyedi mgosi kugubika mtwi wakwe, kwaviya yeye ni mligonyo naho ukuka wa Chohile. Mna mvyele ni ukuka wa mgosi.

⁸ Mgosi halaile kwa mvyele, mna mvyele alawaga kwa mgosi.

⁹ Mgosi haumbigwe kwachausa cha mvyele, mna mvyele aumbwaga kwachausa cha mgosi.

¹⁰ Kwa chausa cha wandima wa kwembingu nivyo vikuleka mvyele agubika mtwi wakwe, vitende lagiso dya uchimailwa mo mtwi wakwe.

¹¹ Mokulungana kwetu mwa Zumbe, mvyele sicho chintu hehana mgosi, mgosi naye sicho chintu hehana mvyele.

¹² Saviya mvyele aumbigwe kulaila kwa mgosi, nivyo mgosi naye elekwa ni mvyele, mna vyose vyalaila kwa Chohile.

¹³ Lamulani wenye, Togolani, ni vyedi mvyele kumlombeza Chohile mo lumpe hegubike chintu

---

* **11:5** mwe chipindi cha Paolo mvyele amogigwe ni chilagiso kugamba kadamanya mbuli ya soni

komtwi?

¹⁴ Hata ukumbwa kwenye kwalagisa pwilili kugamba mgosi kutenda na fili ntali ni soni kwakwe mwenye,

¹⁵ mna mvyele kutenda na fili ntali ni ntunyo kwakwe. Fili zakwe ntali kenkigwa chani zimgubike.

¹⁶ Mna uneva mntu akaunga kuleta nkani mwe mbuli ino, elo nammanyenye kugamba suwe hachina mazwela matuhu, naho mabunga ya wamzumile Chohile hayana mazwela matuhu.

Nkande ya lukumbusa lwa Zombe

Matayo 26:26-29; Mako 14:22-25; Luka 22:14-

²⁰

¹⁷ Mwe malagizo yano, sikudaha kuwato-gola, kwaviya kudugana kwenyu mwe kumvikila Chohile kwa balangisa kujinka wedi.

¹⁸ Aho nkongo, nevaga kugamba mkadugana hamwenga mwahigana, miye nami nazumila hadodo.

¹⁹ Viligana kukatenda na kuhigana mwenyu, chani wadya wazumilwe ni Chohile wadahe kumanyika kwenyu.

²⁰ Umo mkadugana hamwenga, mwafanyanya kugamba mwadya nkande kwachausa cha Zombe mna sivyo ivyo.

²¹ Kwaviya umo mkadya chila yumwenga adya nkande yakwe mwenye hakumgoja mnyawe, hata vyatenda kugamba watuhu wenyu wana sala, na watuhu wakolwa!

²² Togolani! Hamkudaha kudya na kunywa kwe zinyumba zenyu! Hegu togolani! Mwabela wantu wa Chohile na kuwajela soni awo hewena

chintu? Nigeze niwatogoleni? Bule! Siyo kwa mbuli ino.

²³ Kwaviya miye nahokelaga mahinyo kulaila kwa Zumbe, mahinyo ni wasizeni, kugamba, chilo chiya Zumbe Yesu alavyagwa mwa wankondo, aguhaga mgate,

²⁴ niyo amhongeza Chohile, aubesula, akagamba, “Uno nuwo umwili wangu, wili kwachausa chenyu. Damanyani vino kwa lukumbusa lwangu.”

²⁵ Aho naho, akaheza kudya nkande aguha chikombe nakugamba, “Chikombe chino ni lagano hya dya Chohile, mwe sakame yangu. Chila mkanywa, damanyani vino kwa lukumbusa lwangu.”

²⁶ Kwaviya chila mkadya mgate uno na kunywela ichikombe chino, mwalonga ifile ya Zumbe, kubula aho akwizila vituhu.

²⁷ Elo, chila akuudya umgate uwo hegu kunywela ichikombe cha Zumbe hekuwagila, natende akola masa mo mwili na sakame ya Zumbe.

²⁸ Elo, chila mntu akonge kwekaula mwenye, nivyo adye umgate uwo na kunywela ichikombe icho.

²⁹ Kwaviya akudya na kunywa akaleka kumanya vili umwili wa Zumbe, adya na kunywa kanto dyakwe mwenye.

³⁰ Nivyo vikuleka walozize wenyu walegela na kulumwa na watuhu walozize wabanika na kukantilwa ni Chohile.

³¹ Uneva chesinyaga wenye hachakantilwaga.

³² Mna chikakantilwa ni Zumbe, chahinywa, chani chinase kukantilwa hamwenga na wantu

we isi.

³³ Elo, walukolo weyangu, umo mkadugana mokudya nkande ya Zumbe, chila yumwenga amgoje mnyawe.

³⁴ Hegu kuna yoyose mta sala, nadye kwe nyumba yakwe, chani kudugana kwenyu kunase kwigala kanto dya Chohile. Mna, mwembuli ziya ntuhu, naniziliganye umo heza.

12

Ntunyo ikulaila kwa Muye Ukukile

¹ Haluse, walukolo weyangu mwe viya muwandike mwe majeleko ya Chimuye.

Naunga mmanyeye ichindedi che zimbuli zino.

² Mvimanya kugamba, umo mwendaga watu wa si ntuhu hamwammanyaga Chohile, na mka-longozwa na kwazwa ni matukulu heyekulonga.

³ Elo, naunga mvimanye kugamba mntu yoyose akulongozwa ni Muye wa Chohile haku-daha kulonga, "Yesu aligitwe!" Naho hahali aku-daha kulonga, "Yesu ni Zumbe," hanalongozwe ni Muye Ukukile.

⁴ Kuna ntunyo zilozone zesimile, mna Muye wa Chohile akwinkiza ni yumwenga.

⁵ Kuna sila hezikuligana za kusankanila, mna Zumbe akusankanilwa ni yumwenga.

⁶ Kuna sila hezikuligana za kudamanya ndima, mna Chohile nuyo akutenda ndima zose zidamanyike kwa wose.

⁷ Muye Ukukile elagisa kwa chila yumwenga kwa sila hezikuligana chani vimuwagile chila yumwenga.

⁸ Muye wa Chohile amwinka mntu yumwenga ulosi wa ubala, mtuhu udahi wa umanyi, viya akunga Muye uwo.

⁹ Muye Ukukile uyo amwinka jeleko yumwenga uzumizi, naho amwinka mtuhu udahi wa kuhonya.

¹⁰ Muye Ukukile amwinka yumwenga udahi wa kudamanya mpituko, mtuhu ntunyo ya uwoni, mtuhu udahi wa kubunkula ntunyo zikulawana na Muye na sizo za Muye. Amwinka yumwenga udahi wa kulonga milongele heimanyike, na mtuhu udahi wa kulavyanya chilongigwe.

¹¹ Izo zose ni ndima za Muye Ukukile uyo yumwenga, yudya akumwinka chila mntu ntunyo heikuligana nayamtuhu, saviya akunga mwenye.

Mwili umwenga una vitago vilozize

¹² Mwili nu mwenga, hata hegu udamanywa kwa vitago vilozize, naho hata hegu vitago vyakwe vyoseni viloza, vyadamanya mwili umwenga. Nivyo vili kwa Kulisito.

¹³ Kwaviya suwe, chikatenda Wayahudi hegu Wagiliki, watumwa hegu wantu sawo watumwa, chose chibatizwa kwa Muye umwenga mwe mwili uwo umwenga, na chose niyo chanyweswa Muye uwo umwenga.

¹⁴ Mwili hauna chitago chimwenga du, mna vitago vilozize.

¹⁵ Hegu chiga nachikelongela, “Kwaviya miye suwo mkono, ivyo miye sicho chitago cha mwili,” ivyo havikuleka chisekutenda chitago cha mwili.

16 Naho hegu gutwi dyagamba, “Kwaviya miye suyo ziso, ivyo miye suyo chitago cha mwili,” ivyo havikuleka disekutenda chitago cha mwili.

17 Hegu mwili wose wendile ziso, mwili naukeva vivihi? Naho hegu mwili wose wawendile gutwi, mwili nakanusa vivihi?

18 Mna ichindedi, Chohile aikaga vitago mo mwili, chila chimwenga hadya achungile chikale.

19 Hegu vitago vyoseni vyendile chimwenga, umwili nawihahi!

20 Chindedi nikugamba, kuna vitago vilozize mna umwili nu mwenga.

21 Elo, ziso hadikudaha kuugamba mkono, “Sikukunga.” Naho mtwi haukudaha kuvigambila iviga, “Sikuwaungani.”

22 Mna kongezeza ayo, vitago vya mwili vikuwoneka kugamba vihwa, nivyo vikusinyiswa.

23 Naho, vitago viya chikufanyanya kugamba sivyo vyakutunyiswa, nivyo chikutunyisa, vitago vya mwili hevina utana, vyadimiswa vyedi,

24 mna vitago vituhu havikungwa kudimwa. Chohile mwenye kalunganya ivitago vyo mwili niyo achitunyisa chitago chihungukilwe kutunywa,

25 chani visekwenegana mo mwili, mna vitago vyose vyambizane.

26 Uneva chitago chimwenga chalumila, vitago vyose navyo vyalumila hamwenga naicho. Chitago chimwenga chikatogolwa, vitago vyoseni navyo vyelelwa hamwenga naicho.

27 Elo, nyuwe woseni ni mwili wa Kulisito, chila yumwe ywenu ni chitago cho mwili uwo.

28 Chohile mwe bunga dya wazumile kakonga kuwaika wasigilwa, kaidi wawoni, katatu wahinyi, akaheza wadamanya mpituko, wahonya wanyonje, wambizi, vilongozi na wadya wakulonga milongele heimanyike.

29 Togolani, woseni ni wawoni hegu wasigilwa! Hegu woseni ni wahinyi. Woseni ni wadamanya mpituko!

30 Sawo woseni wana majeleko ya kuhonya? Togolani, woseni ni wata kulonga milongele heikumanyika, togolani, woseni walavyanya milosi?

31 Elo mtende na tama ya kuhokela ntunyo zikulise.

Miye haluse naniwalagiseni sila yedi kujinka zose.

13

Kunga

1 Hata hatenda na udahi wa kulonga semo za wantu na hata za wandima wa kwembingu, mna uneva sina ungi, kulonga kwangu ni kwa bule ni saviya lwasu lwa debe dibule dikuvumila hegu nkengele.

2 Hata hatenda nina jeleko dya uwoni na kumanya fyambo zose na umanyi wose, hata hatenda na uzumizi mkulu ukudaha kusamiza magulu, mna sina ungi, miye ni ywabule.

3 Nadaha kulavya ugoli wangu wose kwa kuwalisa wachiwa, naho hata kulavya umwili wangu wokwe mna uneva sina ungi, haviniwagile chintu.

⁴ Mta ungi ajijimiza naho ambiza, mta ungi hana finju, hakweduvya, naho hakwefenya.

⁵ Mta kunga eva, hakwesinya mwenye, mta kunga hakwika maya, naho hakwika yehiye mo moyo yadamanyike,

⁶ mta ungi hakwelelwa ni wihi, mna elelwa ni chindedi.

⁷ Mta ungi ajijimiza yose, azumila yose, naho ana ntunyo naho hakufachevu.

⁸ Ungi ni wa mazuwa yoseni hauna udumo, mna uwoni waga, jeleko dya kulonga kwa semo za maula zaga, naho fanyanyi zajinka.

⁹ Kwaviya udahi wetu wa umanyi hauchintile, naho udahi wetu wa kulonga ulosi wa Chohile hauchintile.

¹⁰ Mna aho chiya chichintile chikabula, vyose hevinati kuchinta navyage.

¹¹ Umo nendaga mwana mdodo nahalonga chizana, nasimanya chizana, nahafanyanya chizana. Mna haluse ni mntu mjima mbuli za chizana sizileka.

¹² Vino haluse chikuwona ni saviya chizuli chififiye mwe chelole, mna nachiwone uso na uso. Nimanyize vino haluse hachichintile aho hwizila nanimanye vichintile, saviya Chohile animanyize vyedi.

¹³ Haluse matatu yano yekala, uzumizi na msuhi na ungi, mna chikulu kujinka vino vituhu ni ungi.

14

Mbuli ntuhu za Muye Ukukile

¹ Mwikale mwe ungi, seivyo mungise kwinkigwa jeleko dya Muye, vitendese jeleko dya uwoni.

² Mta kulonga semo hezikumanyika hakulonga na wantu mna alonga na Chohile, kwaviya hahali akumanya chiya akulonga. Uyo alonga mbuli za chindedi zefisize kwa nguvu za Muye

³ Mna mta udahi wa kulonga ulosi wa Chohile, alonga na wantu chani awazenge, awajele moyo na kuwahoza.

⁴ Mta kulonga simo hezikumanyika ezenga mwenye. Mna mta udahi wa kulonga ulosi wa Chohile, azenga bunga dya wamzumile Kulisito.

⁵ Nasunga nyuwe nyoseni mlonge kwa semo hezikumanyika, mna nahaungisa mtende na udahi wa kulonga ulosi wa Chohile. Mntu mta udahi wa kulonga ulosi wa Chohile ni mkulu kumjinka yudya akulonga kwa semo heikumanyika. Mna uneva hegu eyaho mntu akudaha kulavyanya izimbuli izo akulonga, chani bunga dya wazumile wazengwe.

⁶ Elo walukolo weyangu, hegu heza kwenyu na kulonga na nyuwe kwa semo hezikumanyika yawawagila mbwani? Haiwawagile chochose, mafani hegu hawagambilani ugubulo wa Chohile hegu umanyi, hegu ulosi wa Chohile hegu mahinyo.

⁷ Nivyo vili kwaviya viya hevine ujima vikulavya izwi saviya gunda hegu zeze. Mntu adaha kumanya vivihi nchemo ikuinwa hegu viya ivyo havikulavya izwi vikatoigwa?

⁸ Uneva akutowa luhugu lwa nkondo akatowa hevikumanyika, ni yuhi akunga emalanye kwa

nkondo?

⁹ Seivyo, uneva hegu hamkulonga chikumanyika, ni yuhi akunga amanye icho mkulonga? Milosi yenyu nayagile mo lumpe!

¹⁰ Kuna semo zilozize hezikuligana mwe isi, mna hamna hata imwenga heine loso.

¹¹ Mna uneva simanyize milongele mntu akulonga, miye ni mjeni kwa mntu uyo naye ni mjeni kwangu.

¹² Kwaviya mna nkwina ya kuhokela ntunyo ya Muye, ungasisani ntunyo ya kuzenga bunga dya wazumile.

¹³ Mta kulonga semo heikumanyika alombeze nguvu za kulavyanya chiya akulonga.

¹⁴ Kwaviya, uneva halombeza kwa milongele muye wangu nuwo ukulombeza mna fanyanyi zangu hazikuvimanya.

¹⁵ Elo nitende mbwani? Nanimlombeze kwa muye naho nanimlombeze kwa fanyanyi, nanicheme kwa muye, naho nanicheme kwa fanyanyi zangu.

¹⁶ Ukamjimbika Chohile kwa muye du, mntu hekumanya mwe wadya wakumanya netikile vivihi "Taile" kwa kumtogola kwako Chohile, kuno hamanyize chiya ukulonga?

¹⁷ Kumlombeza Chohile kwa kuhongeza kwadaha kutenda kwedi vidala, mna uyo mntu mtuhu hazengwe.

¹⁸ Namhongeza Chohile kugamba miye nalonga kwa semo heikumanyika kujinka nyuwe wose.

¹⁹ Mna mwe mviko wa bunga dya wazumile naungisa kulonga milosi mishano kwa fanyanyi

zangu chani niwahinye watuhu, ukaleka kulonga milosi magana mlongo ya milosi semo zilozize.

²⁰ Walukolo weyangu, msekutenda saviya wana, mwe zifanyanyi zenyu, mna mwe masa mtendwe saviya wana wadodo, mna mwezifanyanyi zenyu mtende wantu wajima.

²¹ Viwandikwa mwa mawandiko,
“Zumbe agamba, ‘Nanilonge na wantu wano kwa semo njeni,
na kwa milomo ya wajeni,
nanilonge na wantu wano,
mna hata ivyo hawanive.’ ”

²² Ivyo naho, udahi wa kulonga semo njeni ni chilagiso, siyo kwachausa cha wantu wata uzumizi, mna kwachausa chawadya hewezumile, mna udahi wa kulonga ulosi wa Chohile ni kwachausa cha wadya wazumile siyo kwa hewezumile.

²³ Ivyo, bunga dya wamzumile Kulisito dyose dyadugana hamwenga, naho wose wakakonga kulonga semo njeni, uneva wakeza wantu wamazwela hegu hewezumile, togolani, hawalonge kugamba nyuwe mlaluka?

²⁴ Mna uneva wose wakalonga ulosi wa Chohile, vikaheza eza mntu ywa mazwela hegu hezumile, hegu mhezi yose neve nayamlagise kugamba ni mta masa naho nayamwike mwe kanto mwe yadya evile.

²⁵ Yefisize mo moyo wakwe nayabunkulwe mo lumpe, elo nafike madi na kumvikila Chohile akagamba, “Chindedi Chohile ehano mgati mwenyu.”

Lagizo mwa bunga dya wazumile

²⁶ Walukolo weyangu, ivyo chigeze? Mkadugana hamwenga kumvikila Chohile, chila yumwenga ana nchemo ya uchemi, mtuhu ana hinyo, mtuhu ugubulo kulaila kwa Chohile, mtuhu udahi wa kulonga semo njeni na mtuhu kulavyanya yakulongwa. Yoseni yatendeke kwachausa cha kuzenga bunga dya wa zumile.

²⁷ Uneva wantu wata semo njeni, walonge waidi hegu watatu, siyo kujinka, naho yumwe yumwe, atendeke aho mntu ywa kulavyanya yakulongwa.

²⁸ Mna uneva hahali akudaha kulavyanya, ivyo, mta kulonga simo njeni anyamale mwe bunga dya wamzumile Kulisito, elongele mwenye na Chohile.

²⁹ Mwe wadya wawoni wata udahi wakulonga ulosi wa Chohile, walonge waidi hegu watatu na watuhu wahime yadya wakulonga.

³⁰ Uneva yumwenga akalonga na mtuhu akwetegeleza akagubwilwa ni Chohile, elo yudya akulonga anyamale.

³¹ Kwaviya nyose mwadaha kulonga ulosi wa Chohile, yumweyumwe, chani nyose mhine na kujelwa moyo.

³² Muye wa wawoni wa Chohile waweve wawoni.

³³ Kwaviya Chohile suyo chohile ywa nkumbizi, mna ni ywa utondowazi.

Seviya mwa mabunga ya wazumile yose ya wantu wa wakukile.

³⁴ Wavyele wanyamale mwe zinyumba zo kumvikila Chohile. Wase kulonga, mna watende

wakwiva saviya vikulongwa mwe Sigilizi ya Musa.

³⁵ Uneva mbuli za kuza wawauze wagosi zawo kwezi kaya zawo, kwaviya ni soni kwa mvyele kulonga mwe bunga dya wamzumile Kulisito.

³⁶ Togolani, mwafanyanya ulosi wa Chohile walailaga kwenyu nyuwe hegu uwabwilani nyuwe ichedu?

³⁷ Uneva mntu yoyose afanyanya kugamba ni muwoni ywa Chohile hegu kugamba ana ntunyo ya chimuye, amanye kugamba yano huwawandikilani nyuwe ni mwiko wa Zumbe.

³⁸ Mna mntu heyamanyize ayo, elo mntu asekumsinya uyo.

³⁹ Elo, walukolo weyangu, tendani na nkwina ya kulonga ulosi wa Chohile, mna msekumlemeza mntu kulonga kwa semo njeni.

⁴⁰ Mna yoseni yadamanyike kwa wedi na vikuwagila.

15

Kuuyuka kwa Kulisito

¹ Elo, walukolo weyangu, nawakumbusani mbuli yedi ya Kulisito idya niwagambileni, niyo mwaihokela naho uzumizi wenyu ukutozesa.

² Kwa sila iyo mwambulwa, uneva mkeva Mbuli yedi ni longile, na uneva uzumizi wenyu siyo wabule.

³ Miye siwenkani nyuwe mbuli iligane vitendese, idya miye nihokele, kugamba Kulisito nakabanika kwachausa cha masa yetu, saviya viwandikwe mwa Mawandiko Yakukile,

⁴ kugamba nakahambwa naho nakauyuka zuwa dya katatu, saviya Mawandiko yawandikwe,

⁵ kugamba kamlaila Petulo, akaheza awalaila wadya wasigilwa mlongo na waidi.

⁶ Akaheza awalaila walukolo wa bunga dya wazumile magana mashano kwa nkanana imwenga, walozize wawo wachei wajima kubula vino haluse, mna awatuhu wabanikaga.

⁷ Akajika amlaila Yakobo, naho awalaila wasigilwa wose.

⁸ Eze abinde wose, niyo anilaila miye, hata hegu nendaga saviya mntu elekwe mwe chipindi sicho chakwe.

⁹ Kwaviya miye ni mdodo vitendese mgati mwa wasigilwa naho siwagilwe kwitangwa msigilwa, kwaviya nadihizaga bunga dya wamzumile Chohile.

¹⁰ Mna, kwa mbazi za Chohile, vino nivyo nili, naho mbazi zakwe zikwangu zitenda sizo za bule, mna nongezekelaga vitendese kudamanya ndima kujinka woseni, mna suyo miye, mna ni mbazi za Chohile hamwenga namiye.

¹¹ Mnalo, vitende ni miye hegu ni wadya, nivyo chikulonga, naho nivyo mzumile.

Mili yetu nayuyuswe

¹² Haluse, hegu ulosi chikulonga kugamba Kulisito kauyuswa, ni mbwani wamwenga wenyu wagamba kuuyuka hakuhali?

¹³ Uneva kuuyuka hakuhali, Kulisito naye hauyuke,

14 uneva Kulisito hauyuke, kulonga kwetu mbuli ya Chohile ni kwabule, naho kuzumila kwenyu ni kwabule.

15 Elo suwe nachitenda wadanti kulongozi kwa Chohile, kwaviya na chilonga kugamba Chohile nakamuuyusa Kulisito. Mna kumbeke Kulisito hauyuke uneva ni chindedi kugamba wabanike hawakuuyuswa.

16 Kwaviya, uneva nichindedi kugamba wabanike hawakuuyuka, uyo Kulisito hauyuke.

17 Naho uneva Kulisito hauyuswe, kuzumila kwenyu ni kwabule, mchei mwe masa yenyu.

18 Elo wadya wose wabanike wakamzumila Kulisito waga.

19 Uneva msuhi wetu mwa Kulisito wegama mwe wikazi wa haluse du, suwe chi wantu wa kufiliswa mbazi kujinka watuhu wose mwe isi.

20 Mna ichindedi ni kugamba Kulisito kauyuswa, saviya mbuli ikuchinka msuhi kugamba wadya wabanikaga nawo nawauyuswe.

21 Kwaviya saviya file ikwigalwa ni mntu, kuuyuka nako kwigalwa ni mntu.

22 Saviya wantu wose wakubanika kwa kulungana na Adamu, niivyo wose nawauyuswe kwa kulungana na Kulisito.

23 Mna chila yumwenga chipindi chakwe, kakonga Kulisito, vikaheza wadya wakwe Kulisito mwe chipindi Kulisito neze.

24 Vikaheza uhelo naubule, Kulisito nabalange chila useuta wa chimuye na udahi wa nguvu za chiza naho na mwinke Chohile Tate Uzumbe.

²⁵ Kwaviya Kulisito nalongoze kubula aho Chohile akunga awahume wankondo wakwe wose.

²⁶ Mnkondo akukomelekela kubalangwa ni file.

²⁷ Kwaviya, Mawandiko yagamba, “Chohile kaika vintu vyose hasi heviga vyakwe.” Ni chindedi kugamba ulosi ukugamba “vintu vyose”, haukumhanganya Chohile mwenye, akuvika vintu ivyo hasi ha Kulisito.

²⁸ Mna aho vintu vyoseni vikunga vikwe mwe uzumbe wa Kulisito, naho uyo Mwana akunga eike ha Chohile, aikiye vyose hasi ho uzumbe wakwe, chani Chohile atende Zumbe ywa vyose.

²⁹ Uneva uyuso hauhali, togolani wantu wadya wakubatizwa kwachausa cha wabanike nawatende mbwani? Uneva wabanike hawakuuyuswa, ni mbwani wantu wakubatizwa kwachausa chawo?

³⁰ Suwe naswi, ni mbwani chikwejela mwe nkondo chila sa?

³¹ Walukolo weyangu, miye nahangwa ni file chila zuwa! Chinyemi ninanacho mwa nyuwe mo kulungana na Kulisito Yesu Zumbe dyetu kwanitenda nilonge mbuli ino.

³² Uneva viya nifanyanye kudamanya ni kwa chi mntu du, kudya kutowana kwangu na makala yehiye mwe Efeso nakukaninka chibwani? Uneva wabanike hawakuuyuka, elo, “Chidye na kunywa, kwaviya luvi nachibanike.”

³³ Msekudantwa! “Umbuya wihiye wabalanga untu wedi.”

³⁴ Inukani! Lekani kudamanya masa, wamwenga wenyu hawammanyize Chohile. Nawagambilani ino ni soni nkulu kwenyu!

Mwili Uuyuswe

³⁵ Mna mntu adaha kuza, “Wabanike wadaha kuuyuka vivihi? Nawatende na mwili wani?”

³⁶ Mse kutenda wahezi! Ukahanda mbeyu, hainafile haikuhota.

³⁷ Ukuhanda ni mbeyu du, saviya ngano hegu ntuhu, mna suwo mmea mjima ukwiza kulaila.

³⁸ Chohile ainka imbeyu iyo mwili akunga mwenye, chila mbeyu yatenda na mti saviya yumbigwe yenye.

³⁹ Mili ya vyumbe vyose hailigane. Mili ya wantu ni imwenga, ya wanyama ivituhu, ya wadege ivituhu, mili ya samaki nayo ivituhu.

⁴⁰ Kuna mili ya kwembingu na mili ya mwe isi, ukuka wa mili ya kwembingu ni mtuhu, na ukuka we mili ye isi ni mtuhu.

⁴¹ Zuwa dina ukuka wakwe, mnenge nawo wakwe, na ntondo nazo zina wakwe, hata mwe ntondo zenye hazikuligana mwe ukuka.

⁴² Nivyo vili mo kuyuswa wabanike. Enga viya mbeyu, mwili wahambwa hasi ukatenda mwe hali ya kubanika, mna wauyuswa mwe hali heukubanika.

⁴³ Wahambwa mwe hali nchiwa, wauyuswa mwe hali ya ukulu, wahambwa mwe hali isokele, wauyuswa ukatenda na nguvu.

⁴⁴ Ukahambwa ni mwili wa kolwa, ukauyuswa ni mwili wa Chimuye. Uneva kuna mwili wa chimntu nakutende na mwili wa Chimuye.

⁴⁵ Kwaviya mawandiko yawandikwa, “Mntu ywa nkongo, Adamu, nendile ni chumbe china

ujima”, mna Adamu akukomelekela ni Muye ukuwenka ujima.

⁴⁶ Ukulongola suwo udyā umwili we chimuye, mna udyā umwili we chimntu, ukajika watimila umwili we dikolwa.

⁴⁷ Adamu ywa nkongo, kaumbwa kwa ulongo, kalaila mwe isi, Adamu ywa kaidi kalaila kwembingu.

⁴⁸ Wose wemwe isi wenga uyo mntu aumbigwe kwa ulongo, wadya wa kwembingu wenga yudya alaile kwembingu.

⁴⁹ Saviya chikuligana na yudya aumbigwe kwa ulongo, nivyo nachiligane na uyo mntu alaile kwembingu.

⁵⁰ Elo walukolo, nagamba vino, Chiya chumbigwe kwa mwili na sakame hakikudaha kutenda hamwenga na Uzumbe wa Chohile, na chiya chikubanika hakikudaha kutenda hechikubanika.

⁵¹ Tegelezeni, nawagambilani mbuli yefisize, suwe hachibanike chose, mna chose nachihitulwe,

⁵² aho, kugubika na kugubula meso, mwe digunda dya udumo, kwaviya gunda nadile, wabanike nawauyuswe, wekale hewekubanika naho, suwe naswi nachihitulwe.

⁵³ Kwaviya chila chikubanika चाहितुकिला hechikubanika, mwili ukudaha kubanika uvale mwili haubanika.

⁵⁴ Elo mwili uno ukubanika ukatenda hakubanika, uhitukila heukubanika, aho naho nachintizwe udyā ulosi uwandikwe, “File yabalangwa, uhumi uchinta!”

⁵⁵ “File, uhumi wako wikuhi?”

File kulumiza kwako kwikuhi!”

⁵⁶ Kulumiza kwa file kwalaila mwe masa, nguvu ya masa nayo yalaila mwe sigilizi ya Musa.

⁵⁷ Mna chimhongeze Chohile akuchinka uhumi kwa sila ya Zumbe dyetu Yesu Kulisito.

⁵⁸ Elo walukolo weyangu, mwekambe vyedi naho mtoge. Msekuleka kudamanya ndima ya Zumbe mazuwa yose, mkamanya kugamba kusulumila kwenyu kwachausa cha Zumbe suko kwa bule.

16

Malavyo ya wantu wa Chohile

¹ Haluse, mwe mbuli za nchangizo za hela kwachausa cha wantu wa Chohile, damanyani saviya nilagize bunga dya wamzumile Kulisito wa Galatiya.

² Chila zuwa dya nkongo dya mazuwa mfungate, chila yumwenga ywenyu aike hela mwe ziya akuhokela, chani kuse kutenda na nchangizo umo heza.

³ Umo nanizile kwenyu, naniwasigile wadya msagule mwenyu wegale baluwa na ntunyo zenyu Yelusalemu.

⁴ Uneva vikaunga miye nami nite, nachitanye.

Fanyanyi za Paolo

⁵ Nanize kwenyu haheza kujinkila mkowa wa Makedoniya kwaviya naunga nijinkile Makedoniya.

⁶ Mafani nanikale na nyuwe hadodo, hegu mafani nanikale na nyuwe miezi yose ye mpeho,

chani mnambize mwe ntambo yangu, kokose hunga nite.

⁷ Sikunga kujinka kwenyu chingunguvu. Nina msuhi wa kwikala na nyuwe chipindi chitali, umo Zumbe akaunga.

⁸ Mna nanisigaile hano ho mzi wa Efeso kubula mwe idizuwa dya Pentekoste.

⁹ Lwivi luvugulwa mwe ndimangu, hata hegu kuna wakuhiga walozize.

¹⁰ Uneva Timoseo aneza, kaulani asekutenda na nkama yoyose chipindi emwenyu, kwaviya adamanya ndima ya Zumbe saviya miye.

¹¹ Elo mntu yoyose asekumbela, mna mwambizeni ajende mpeho mwe ntambo yakwe, chani auye kwangu, kwaviya miye na walukolo weyangu chamgoja.

¹² Nasimweila mlukolo ywetu Apolo eze kwenyu hamwenga na walukolo watuhu, mna hakungisa kwiza haluse. Umo anapata luhenyo neze.

Ulosi wa kukomeleza

¹³ Mwikale vyedi, mtoge mo uzumizi wenyu, mtende wakankalu naho wata nguvu.

¹⁴ Chila mkudamanya chidamanyeni kwa ungi.

¹⁵ Walukolo, mlumanya lukolo lwa wantu we nyumba ya Sitefana, wowo ni wantu wa nkongo kumzumila Kulisito uko Akaya, naho welavya kuwasankanila wantu wa Chohile. Naweilani nyuwe walukolo wangu,

¹⁶ mtimile wantu sawano, na chila mntu akudamanya ndima na kusankanila hamwenga nawo.

¹⁷ Nabweda kugamba Sitefana na Fotunato na Akaiko wabula, hadya nahamwihali waguha hantu henyu.

¹⁸ Waubwedeza umuye wangu ne iyenyu nayo. Elo ni vyedi kuwatunya wantu sawano.

¹⁹ Bunga dya wamzumile Kulisito wose wa Asiya wawalamsani. Akila na Pisika hamwenga na bunga dya wamzumile Kulisito wakudugana mwe nyumba yawo wawalamsisani mo kulungana na Zumbe.

²⁰ Walukolo wose we hano wawalamsani. Nanywi lamsanani kwa ungi wa Chohile.

Lamsanani kwa kulagisa kugamba mwaungana mwa Kulisito.

²¹ Miye Paolo nawalamsani, hawandika kwa mkono wangu mwenye.

²² Yoyose hekumunga Zumbe aligitwe!

Zumbe dyetu soo.*

²³ Wedi wa Zumbe dyetu Yesu utende na nyuwe.

²⁴ Ungi wangu nautende na nyuwe nyose mo kulungana mwa Yesu Kulisito.

---

* **16:22** Malanasa nuko kugamba Zumbe dyetu wize

**Lagano hya
The New Testament in the Zigua language of
Tanzania**

copyright © 2014 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Zigua

Contributor: The Word For The World

Zigua & The New Testament in Zigua

This translation, published by The Word for the World Bible Translators and Pioneer Bible Translators, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World Bible Translators at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

3de16edb-af58-5e1e-a052-fe27295c9b15